

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-730-254(36)/12/IS

Warszawa, dnia 12 czerwca 2013 r.

DECYZJA DNR-2/115/2013

Na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów umarza wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne wobec NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkusz, w sprawie wprowadzonych do obrotu zabawek:

- motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761, niezgodnej z wymaganiami określonymi w pkt. 1.4.2., 1.4.3., 1.5. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa” do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454) oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 ww. rozporządzenia;
- piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045 ze zm.) oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454);
- lalka z łóžeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045 ze zm.) oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 oraz z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454);

w związku z wycofaniem ww. wyrobów z obrotu.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w sklepie, przy ul. Widok 4 w Biłgoraju, należącym do Karola Krasuckiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Karol Krasucki Firma Handlowa „ASTEK”, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Lublinie, Delegatura w Zamościu, stwierdzili w ofercie handlowej ww. zabawki.

Zabawka lalka z łóźeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 składa się z następujących elementów: łóżka (kołyski), suszarki do włosów, 2 szamponów do włosów, mydła w płynie. Wszystkie elementy zabawki zostały wykonane z tworzywa sztucznego. Na etykiecie znajdującej się na zabawce umieszczono następujące informacje i ostrzeżenia: Zabawka, Produkt numer: 335 (G238), NOWA – Sosnowiec, Braci Mieroszewskich 50, NOWA – Piaseczno – Puławska 38, Importer: MALTI Sp. z o.o., ul. Grzybowska 76/78, 00-844 Warszawa, Wyprodukowano w ChRL, kod kreskowy: 5900232868001, oznakowanie CE, znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3), zapis informujący o zgodności zabawki z wymaganiami zasadniczymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r., UWAGA! Używaj zabawek zgodnie z przeznaczeniem, Zachowaj instrukcje zabawki, Zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 roku życia, Zawiera drobne elementy, Używaj wyłącznie pod opieką rodziców.

Zabawka piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 o średnicy ok. 21 cm wykonana została z miękkiego elastycznego tworzywa, zapakowana w ażurową siatkę z tworzywa sztucznego z plastikowym zamknięciem. Na etykiecie znajdującej się na zabawce umieszczono następujące informacje i ostrzeżenia: Zabawka, Produkt numer: NGZ8775279, NOWA – Sosnowiec, Braci Mieroszewskich 50, NOWA – Piaseczno – Puławska 38, Importer: MALTI Sp. z o.o., ul. Grzybowska 76/78, 00-844 Warszawa, Polska, Wyprodukowano w ChRL, kod kreskowy: 5900232891521, oznakowanie CE, znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3), zapis informujący o zgodności zabawki z wymaganiami zasadniczymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r., UWAGA! Używaj zabawek zgodnie z przeznaczeniem, Zachowaj instrukcje zabawki, Zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 roku życia, Zawiera drobne elementy, Używaj wyłącznie pod opieką rodziców.

Zabawka motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 została wykonana z kolorowego tworzywa sztucznego. Górna część skrzydeł motyla oklejona jest kolorową, papierową naklejką pokrytą folią z tworzywa sztucznego. W skrzydłach zabawki zamontowano 4 przezroczyste kule, wewnątrz których znajdują się małe kulczki. Zabawka porusza się na 2 kołach osadzonych na metalowej osi. Do popychania zabawki służy plastikowy, odłączalny od zabawki pręt. Na jednym końcu pręta zamocowano plastikową

rączkę, w drugi koniec pręta wsunięto plastikowy łącznik (łączący pręt). Na opakowaniu zabawki umieszczono następujące informacje i ostrzeżenia: oznakowanie CE, znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3), kod kreskowy: 5900232887761, Zabawka, Produkt numer: NGZ6318315, ASTEK, Wola Osowińska, ul. Nowa 31, Importer: MALTI Sp. z o.o., ul. Grzybowska 76/78, 00-844 Warszawa, Wyprodukowano w ChRL.

Badania laboratoryjne przeprowadzone w Specjalistycznym Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej z siedzibą w Łodzi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sprawozdanie z badań nr 801/AI/465/2012, sprawozdanie z badań nr 802/AI/466/2012) wykazały obecność w zabawkach ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP), odpowiednio w zabawce lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 w ilości $34,2 \pm 2,8$ % oraz w zabawce piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 w ilości $49,7 \pm 2,5$ %.

Biorąc pod uwagę funkcje, wymiary, cechy charakterystyczne i właściwości zabawki motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 oraz posiłkując się Wytocznymi Komitetu Technicznego ds. Bezpieczeństwa Zabawek (Raport *PKN-CEN/CR 14379 Klasyfikacja zabawek. Wytoczne.*), zgodnie z którymi zabawki na kołach, łatwe do poruszania i toczenia są klasyfikowane do kategorii O – zabawki do pociągania i popychania oraz zabawki wspomagające naukę chodzenia, przeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, na zlecenie Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Lublinie, Delegatura w Zamościu, zabawkę poddano badaniom laboratoryjnym o surowszych parametrach, właściwym dla zabawek dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy.

Badania laboratoryjne przeprowadzone w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sprawozdanie z badań nr 247/2012) wykazały, że zabawka motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 nie spełnia następujących wymagań normy PN-EN 71-1:2011 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne*”:

- pkt. 5.1, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania elementów (przezroczysta kula uległa rozłupaniu, w wyniku czego dostępne stały się 3 małe kuleczki) całkowicie mieszczących się w cylindrze do badania małych części;
- pkt. 6, z uwagi na zaniżoną grubość folii opakowania (stwierdzono: I arkusz $0,0350 \pm 0,0015$ mm, II arkusz $0,0325 \pm 0,0015$ mm, przy wymaganej grubości min. 0,038 mm).

W toku kontroli przeprowadzonej przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Lublinie, Delegatura w Zamościu, stwierdzono ponadto, że na ww. zabawkach nie umieszczono danych producenta, a ponadto na zabawce lalka z łódeczkiem,

335 (G238), kod EAN 5900232868001 przed treścią ostrzeżenia „Zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 roku życia” brakowało słowa „Ostrzeżenie”.

NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu zakupiła ww. zabawki od „MALTI” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, tj. 480 sztuk zabawek motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 (na podstawie faktury VAT Nr F/000037/12 z dnia 19 marca 2012 r.), 1440 sztuk zabawek piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 (na podstawie faktury VAT Nr F/000044/12 z dnia 20 marca 2012 r.), 1920 sztuk zabawek lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 (na podstawie faktury VAT Nr F/000043/11 z dnia 2 grudnia 2011 r.). Natomiast MALTI Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie zakupiła ww. zabawki w tej samej ilości od chińskich przedsiębiorców, tj. 480 sztuk zabawek motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 (na podstawie faktury Nr S205/10444/PART 9 z dnia 16 stycznia 2012 r.) oraz 1440 sztuk zabawek piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 (na podstawie faktury Nr S205/10436-1/PART 2 z dnia 16 stycznia 2012 r.) od UNI-REGENT HOLDINGS LTD. ADD: SHOP 14-19, UG/F, SOUTH SEAS CENTRE, 75 MODY ROAD, TSIMSHATSUI, KOWLOON, HONG KONG, zaś 1920 sztuk zabawek lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 (na podstawie faktury Nr GD055 z dnia 26 września 2011 r.) od NINGBO B&B INTERNATIONAL TRADING CO. LTD. 10/F, TIANYI BUSINESS CENTER 21#HUALOUXIANG, NINGBO, CHINA.

Jak ustalono w toku kontroli, NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu sprzedała 480 sztuk zabawek motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 (na podstawie faktury VAT Nr 00025/FST/2012 z dnia 19 marca 2012 r.) oraz 240 sztuk zabawek lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 (na podstawie faktury VAT Nr 05263/2011 z dnia 19 grudnia 2011 r.) kontrolowanemu przedsiębiorcy, zaś 360 sztuk zabawek piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 sprzedała Przemysławowi Spyra z Olkusza (na podstawie faktury VAT Nr 02794/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r.), od którego to przedsiębiorcy zakwestionowane wyroby w tej samej ilości zakupił kontrolowany przedsiębiorca (na podstawie faktury VAT Nr F/000021/12 z dnia 22 czerwca 2012 r.).

Pismem z dnia 5 października 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej także „Prezesem UOKiK”, zawiadomił NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu, zwaną dalej także „stroną”, o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego, w sprawie wprowadzonych do obrotu zabawek:

1. motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761, niezgodnej z wymaganiami określonymi w pkt. 1.4.2. i 1.4.3. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa” do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454), zwanego dalej „rozporządzeniem MG”, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania małych elementów (kuleczek), które stwarzają ryzyko uduszenia w przypadku połknięcia lub przedostania się do dróg oddechowych oraz niezgodnej z pkt. 1.5. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG, z uwagi na zaniżoną grubość folii opakowania (stwierdzono: I arkusz $0,0350 \pm 0,0015$ mm, II arkusz $0,0325 \pm 0,0015$ mm, przy wymaganej grubości min. 0,038 mm), co może stwarzać ryzyko odcięcia dopływu powietrza lub uduszenia (asfiksji) poprzez zewnętrzne zatkanie dróg oddechowych przez usta i nos, a także niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta;
2. piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045 ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, z uwagi na obecność ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP), w ilości $49,7 \pm 2,5$ %, wpływającego szkodliwie na funkcje rozrodcze i płodność oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta;
3. lalka z łóžeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na obecność ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP), w ilości $34,2 \pm 2,8$ %, wpływającego szkodliwie na funkcje rozrodcze i płodność oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta, a także niezgodnej z § 8 ust. 5 rozporządzenia MG, ze względu na brak słowa „Ostrzeżenie” przed treścią zamieszczonego na zabawce ostrzeżenia „Zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 roku życia”.

Postanowieniem z dnia 30 października 2012 r. Prezes UOKiK, biorąc pod uwagę rodzaj stwierdzonych w wyniku badań laboratoryjnych niezgodności zabawek i stwarzane

przez nie zagrożenia, wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni na podjęcie następujących działań:

1. usunięcie niezgodności zabawki motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761 albo wycofanie jej z obrotu oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach w jednym dzienniku (gazecie) o zasięgu ogólnopolskim,
2. wycofanie z obrotu zabawek: piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 i lalka z łózczykiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001 oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach w trzech dziennikach (gazetach) o zasięgu ogólnopolskim.

Strona została poinformowana, jakie należy przedstawić dowody na okoliczność podjętych działań.

W odpowiedzi na postanowienie z dnia 30 października 2012 r. strona wskazała, że prowadzone przeciwko niej postępowanie administracyjne, w ramach którego zostały nałożone na nią obowiązki, w jej ocenie jest niezasadne. Ustawodawca nie traktuje bowiem dystrybutora na równi z producentem lub importerem w zakresie nakładanych na te podmioty obowiązków, co potwierdza zarówno treść rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek, jak i implementowana poprzez ww. rozporządzenie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. Zakres obowiązków, a tym samym i odpowiedzialność producenta i oraz importera są nieporównanie większe. W świetle niekwestionowanej w prawie krajowym oraz europejskim zasady proporcjonalności wszelkie ciężary, obowiązki, sankcje powinny być adekwatne do skali posiadanych obowiązków oraz zakresu i stopnia ich naruszenia. Stosując wykładnię celowościową i systemową zdaniem strony organ prowadzący postępowanie w sprawie wprowadzonych do obrotu lub użytku wyrobów powinien w pierwszej kolejności importerowi bądź podmiotowi oddającemu wyrób niezgodny z wymaganiami wyznaczyć termin na usunięcie niezgodności wyrobu albo wycofanie go z obrotu oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach. Mając na uwadze powyższe strona zwróciła się z prośbą o skierowanie do importera MALTI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie żądania usunięcia niezgodności wyrobów albo wycofania ich z obrotu oraz powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach, gdyż wywiązanie się przez nią z powyższych zobowiązań narazi Spółkę, działającą w dobrej wierze przy transakcji kupna – sprzedaży z MALTI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Karolem Krasuckim, na znaczne koszty.

Pismem z dnia 10 grudnia 2012 r. Prezes UOKiK wyjaśnił zasadność przesłanek, którymi kierował się wszczynając z urzędu postępowania administracyjnego wobec dystrybutora.

W dniach 1 i 11 lutego 2013 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęły wycinki ogłoszeń prasowych, potwierdzające powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach zabawek w dziennikach o zasięgu ogólnopolskim. Strona poinformowała Prezesa UOKiK, że wyroby których dotyczyły ogłoszenia prasowe zostały wycofane z jej oferty handlowej i nie podlegają sprzedaży.

Pismem z dnia 25 lutego 2013 r. NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu poinformowała, że wycofała całkowicie ze sprzedaży zabawki: motylek z kijkiem NGZ6318315, piłka NGZ8775279 i lalka z łódeczkiem 335 (G238). Na dowód podjętych działań przedstawiła listy kontrahentów (dla każdej zabawki oddzielnie) z przyporządkowaną ilością wyrobów dostarczonych każdemu z nich, korespondencję skierowaną do kontrahentów z prośbą o zwrot posiadanych zabawek, kopię książki nadawczej oraz część oświadczeń odbiorców o nieposiadaniu zabawek na stanie magazynowym.

Prezes UOKiK pismem z dnia 5 marca 2013 r., na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), wezwał stronę do przedstawienia brakujących dowodów potwierdzających wycofanie z obrotu zabawki piłka NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521, tj. faktur korygujących bądź podpisanych oświadczeń kontrahentów o braku zabawki w ofercie sprzedaży oraz oryginałów oświadczeń kontrahentów o nieposiadaniu w ofercie sprzedaży zabawki lalka z łódeczkiem 335 (G238), kod EAN 5900232868001 bądź kopii oświadczeń poświadczonych za zgodność z oryginałem, wyznaczając termin 14 dni.

W dniach: 29 marca, 15 kwietnia i 20 maja 2013 r. strona przedstawiła oświadczenia kontrahentów o braku w ofercie sprzedaży zabawki lalka z łódeczkiem 335 (G238), kolejne oświadczenia kontrahentów o braku w ofercie sprzedaży zabawki piłka NGZ8775279 oraz fakturę korygującą potwierdzającą zwrot przez kontrahenta 9 sztuk piłek NGZ8775279.

Strona w toku postępowania administracyjnego informowała Prezesa UOKiK, że pomimo kolejnych zawiadomień o nieprawidłowościach w zabawkach oraz skierowanych do odbiorców wezwań do udzielenia informacji o stanie posiadania zabawek nie uzyskała odpowiedzi od wszystkich kontrahentów zabawki piłka NGZ8775279. Na dowód podjętych działań przedstawiła kopię książki nadawczej, korespondencję skierowaną do kontrahentów z prośbą o zwrot posiadanych zabawek oraz potwierdzenia odbioru korespondencji przez kontrahentów.

Z uwagi na to, że pomimo podjętych prób kontaktu strona nie uzyskała wymaganych dowodów od wszystkich wskazanych na liście kontrahentów, Prezes UOKiK zwrócił się do 8 kontrahentów strony z prośbą o przedstawienie oświadczenia o posiadaniu bądź nieposiadaniu zabawki piłka NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521 na stanie magazynowym.

W odpowiedzi kontrahenci strony poinformowali Prezesa UOKiK, że nie posiadają w ofercie sprzedaży przedmiotowej zabawki.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował stronę, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie, na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, przysługuje jej prawo do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań.

Strona z praw tych nie skorzystała.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Przepis art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 138, poz. 935 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie oceny zgodności”, stanowi, że stroną postępowania jest osoba, która wprowadziła do obrotu lub oddała do użytku wyrób niezgodny z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami, wobec której postępowanie zostało wszczęte. Stroną postępowania może być także dystrybutor.

Zgodnie z art. 5 pkt 23 ustawy o systemie oceny zgodności, za dystrybutora uważa się osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która dostarcza lub udostępnia wyrób po jego wprowadzeniu do obrotu.

W związku z tym, że w ustalonym łańcuchu dostaw NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu zakupiła, w celu dalszej dystrybucji, całą ilość zabawek (480 sztuk zabawek motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761, 1440 sztuk zabawek piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521, 1920 sztuk zabawek lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001) zaimportowanych przez „MALTI” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie z urzędu postępowania administracyjnego w stosunku do dystrybutora i zobowiązanie NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu do wycofania z obrotu bądź usunięcia niezgodności wyrobów przez nią udostępnionych, poprzez odbiór od wszystkich kontrahentów Spółki wadliwych egzemplarzy.

W celu eliminowania zagrożeń stwarzanych przez wyroby dla życia lub zdrowia konsumentów rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek określa zachowania podmiotów biorących udział w danym łańcuchu dostaw zabawki, tj. producenta, upoważnionego przedstawiciela producenta, importera oraz dystrybutora. Zakres tych zachowań uzależniony jest od roli, jaką każdy z tych podmiotów odgrywa w obrocie wyrobem.

I tak dystrybutor upewnia się, przy wykazaniu należytej staranności, czy zabawka wprowadzona do obrotu przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera spełnia wymagania rozporządzenia (§ 6 ww. rozporządzenia). Ponadto dystrybutor powinien podjąć działania konieczne do wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zabawkę, w przypadku, gdy uważa że zabawka nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu.

Na podstawie § 7 ust. 3 ww. rozporządzenia, jeżeli dystrybutor uważa, że zabawka nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu, zapewnia podjęcie działań, o których mowa w ust. 2, tj. zapewnia podjęcie niezbędnych środków naprawczych koniecznych do zapewnienia zgodności zabawki z przepisami rozporządzenia, jej wycofania z obrotu lub odzyskania. Jeżeli zabawka nie spełnia wymagań, o których mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia, dystrybutor nie udostępnia takiej zabawki, a jeżeli stanowi ona zagrożenie, informuje o tym producenta lub importera oraz organy wyspecjalizowane. Zgodnie z § 7 ust. 5 ww. rozporządzenia dystrybutor zapewnia, aby w czasie, gdy ponosi odpowiedzialność za zabawkę, warunki jej przechowywania i przewożenia nie wpływały ujemnie na jej zgodność z wymaganiami, o których mowa w § 4 ust. 1.

Prawodawstwo wspólnotowe w stosunku do wyrobów stwarzających zagrożenie nakłada na organy nadzoru rynku obowiązek podjęcia określonych działań poprzez nakazanie wycofania wyrobów z obrotu, zakazanie lub ograniczenie ich udostępnienia, informowanie opinii publicznej o stwierdzonych niezgodnościach, przy czym podjęte działania mają być skuteczne.

Na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszącego się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218/30 z dnia 13 sierpnia 2008 r.) nadzór rynku gwarantuje, że objęte wspólnotowym prawodawstwem harmonizacyjnym produkty, które przy zastosowaniu zgodnie z ich przeznaczeniem i w przewidywalnych warunkach oraz przy właściwym montażu i konserwacji zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu użytkowników lub które są niezgodne ze stosownymi wymaganiami ustanowionymi we wspólnotowym prawodawstwie harmonizacyjnym, zostaną

wycofane z obrotu lub ich udostępnianie na rynku zostanie zakazane lub ograniczone, a opinia publiczna, Komisja i pozostałe państwa członkowskie zostaną należycie o tym poinformowane. Krajowe struktury i programy nadzoru rynku zapewniają możliwość podjęcia skutecznych działań w odniesieniu do każdej kategorii produktów podlegającej wspólnotowemu prawodawstwu harmonizacyjnemu.

Zgodnie z treścią art. 20 ust. 1 ww. rozporządzenia państwa członkowskie zapewniają, że produkty stwarzające poważne zagrożenie, wymagające szybkiej interwencji, włącznie z zagrożeniem, którego skutki nie są odczuwalne bezpośrednio, są wycofane z obrotu lub odzyskiwane, lub że ich udostępnianie na ich rynku jest zabronione, oraz informują o tym niezwłocznie Komisję Europejską.

Zgodnie z art. 2 pkt 15 ww. rozporządzenia przez wycofanie wyrobu z obrotu należy rozumieć to, że wyrób nie będzie udostępniany przez stronę postępowania. Odzyskanie produktu oznacza zaś dowolny środek mający na celu doprowadzenie do zwrotu produktu, który już został udostępniony użytkownikowi końcowemu (art. 2 pkt 14 ww. rozporządzenia).

Zadaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako organu nadzoru rynku, jest podjęcie skutecznych środków mających na celu eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez wyroby dla życia lub zdrowia użytkowników i konsumentów poprzez wycofanie z obrotu wadliwych zabawek przede wszystkim od ich bezpośrednich użytkowników (dzieci).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oceny zgodności, wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku podlegają ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku zabawek wyroby takie podlegają przepisom obowiązującego od dnia 20 lipca 2011 r. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek oraz przepisom rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek, które straciło moc z dniem 19 lipca 2011 r. z wyjątkiem § 4 ust. 1 oraz § 17 (tracą moc z dniem 19 lipca 2013 r.).

Stwierdzone w wyniku badań laboratoryjnych niezgodności uzasadniały wszczęcie z urzędu przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego, na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, wobec NOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olkuszu, w sprawie wprowadzonych do obrotu zabawek:

1. motylek z kijkiem, NGZ6318315, kod EAN 5900232887761, niezgodnej z wymaganiami określonymi w pkt. 1.4.2. i 1.4.3. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG, z uwagi na pojawienie się

w wyniku badania małych elementów (kuleczek), które stwarzają ryzyko uduszenia w przypadku połknięcia lub przedostania się do dróg oddechowych oraz niezgodnej z pkt. 1.5. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG, z uwagi na zaniżoną grubość folii opakowania (stwierdzono: I arkusz $0,0350 \pm 0,0015$ mm, II arkusz $0,0325 \pm 0,0015$ mm, przy wymaganej grubości min. 0,038 mm), co może stwarzać ryzyko odcięcia dopływu powietrza lub uduszenia (asfiksji) poprzez zewnętrzne zatkanie dróg oddechowych przez usta i nos, a także niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta;

2. piłka, NGZ8775279, kod kreskowy 5900232891521, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na obecność ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP), w ilości $49,7 \pm 2,5$ %, wpływającego szkodliwie na funkcje rozrodcze i płodność oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta;
3. lalka z łódeczkiem, 335 (G238), kod EAN 5900232868001, niezgodnej z § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na obecność ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP), w ilości $34,2 \pm 2,8$ %, wpływającego szkodliwie na funkcje rozrodcze i płodność oraz niezgodnej z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG, z uwagi na brak nazwiska, zarejestrowanej nazwy towarowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu kontaktowego producenta, a także niezgodnej z § 8 ust. 5 rozporządzenia MG, ze względu na brak słowa „Ostrzeżenie” przed treścią zamieszczonego na zabawce ostrzeżenia „Zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 roku życia”.

Zgodnie z pkt. 1.4.2. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG zabawki i ich części muszą mieć takie wymiary, aby nie stwarzać ryzyka uduszenia użytkownika poprzez odcięcie mu dopływu powietrza w wyniku wewnętrznego zatkania przez zabawki lub ich części, zaklinowane w ustach, gardle lub przy wejściu do dolnych dróg oddechowych. Na podstawie pkt. 1.4.3. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG zabawki i ich części przeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, a także wszelkie dające się odłączyć elementy tych zabawek muszą posiadać takie wymiary, aby uniemożliwić ich połknięcie lub przedostanie się do dróg oddechowych; dotyczy to także zabawek, które są przeznaczone do wkładania do ust, ich części oraz wszelkich dających się odłączyć elementów tych zabawek.

Na podstawie pkt. 1.5. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG opakowania, w których znajdują się zabawki podczas sprzedaży detalicznej, nie mogą stwarzać ryzyka odcięcia dopływu powietrza ani uduszenia (asfiksji) poprzez zewnętrzne zatkanie dróg oddechowych przez usta i nos.

Zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia MG na zabawkach producent oraz importer umieszcza nazwisko, zarejestrowaną nazwę towarową lub zarejestrowany znak towarowy i adres kontaktowy producenta oraz importera, a jeżeli nie jest to możliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do zabawki. Podany adres kontaktowy musi wskazywać jedno miejsce, w którym można skontaktować się z producentem. Według wymagań § 8 ust. 5 rozporządzenia MG treść ostrzeżenia: „nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 3 lat” powinna być poprzedzona słowem „Ostrzeżenie”.

Przepis § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia stanowi, iż zabawki nie mogą zawierać (...) substancji spełniających kryteria którejkolwiek z podanych klas lub kategorii zagrożeń, w tym klasy 3.7 – wykazującej działanie szkodliwe na funkcje rozrodcze i płodność lub rozwój potomstwa, określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008 r. ze zm.) w ilościach, które mogą być szkodliwe dla zdrowia użytkowników zabawek.

Zgodnie z załącznikami I i VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP) należy do substancji o klasie zagrożenia 3.7. Pod numerem indeksowym 607-317-00-9, w tabeli 3.1 załącznika VI do ww. rozporządzenia ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP) oznaczony jest klasą zagrożenia i kodem kategorii Repr. 1B. Zgodnie z tabelą 1.1 załącznika VI do ww. rozporządzenia kodem Repr. 1B oznaczona jest klasa zagrożenia „*Działanie szkodliwe na rozrodczość*”. Działanie szkodliwe na rozrodczość mieści się w klasie 3.7 określonej w załączniku I do ww. rozporządzenia.

Dla ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP) limit, wynoszący 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów, określony został w art. 67 ust. 1, odwołującym się do załącznika XVII (poz. 51), rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak

również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006 r. ze zm.).

W toku postępowania przed Prezesem UOKiK powiadomiono stronę o możliwości podjęcia działań zmierzających do usunięcia niezgodności wyrobów bądź wycofania ich z obrotu i powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach zabawek oraz wyznaczono stronie termin na ich podjęcie. Poinformowano również, jakie należy przedstawić dowody na okoliczność podjętych działań.

Zebrane w toku postępowania administracyjnego dowody, tj.: listy adresowe odbiorców zabawek, oświadczenia kontrahentów o nieposiadaniu na stanie magazynowym zabawek, faktura korygująca potwierdzająca zwrot wadliwych egzemplarzy przez kontrahenta do strony oraz wycinki ogłoszeń prasowych, są podstawą do uznania, że wyroby zostały wycofane z obrotu oraz powiadomiono konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez przedmiotowe zabawki.

Na podstawie art. 41c ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oceny zgodności, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że wyrób został wycofany z obrotu.

W tym stanie rzeczy postanowiono, jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), w związku z art. 43b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.), od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępcy Dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka